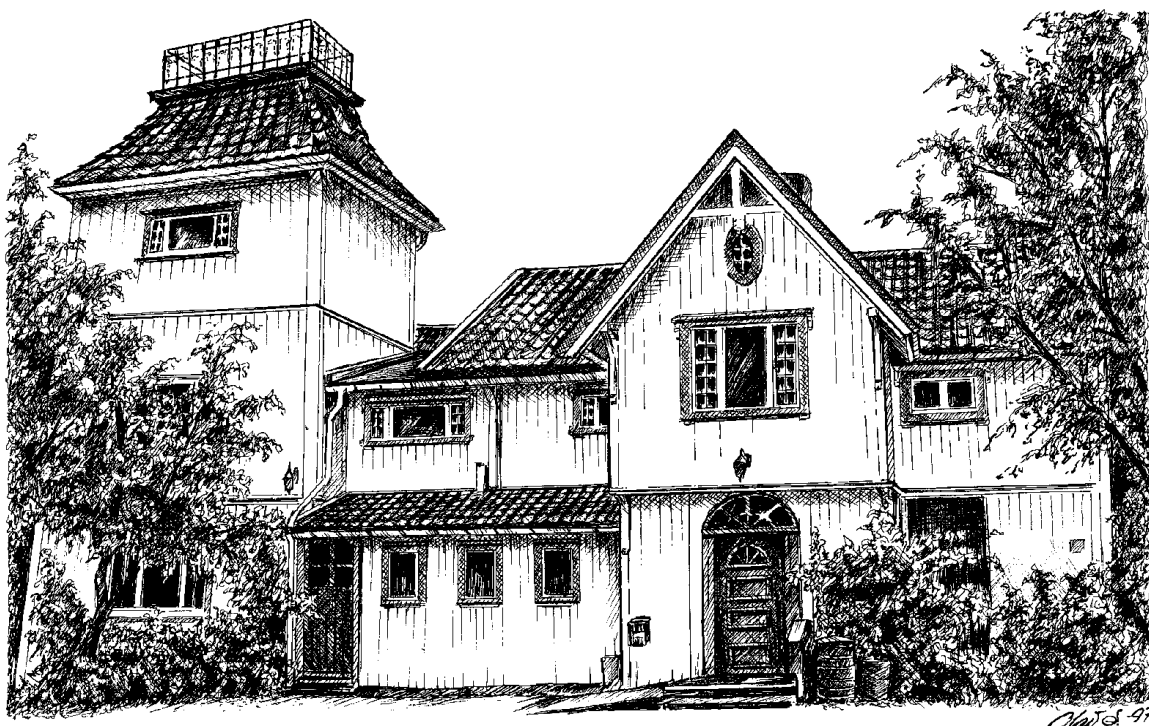

OPPEGÅRD HISTORIELAG

Medlemsblad nr 1/2011

Tårnhuset

Tegning av Olav Skogseth

Tårnhuset Gnr 40/135 Kolbotnvn 31. Det egentlige navn var villa "Solborg", (på folkemunne også kalt villa "Hoelstad"). Huset ble bygget av Hilmar Hoelstad i 1912 som hadde kjøpt tomten i 1911. Huset var opprinnelig uten tårn. Den karakteristiske konstruksjonen kom rundt 1917.

I 1920- og 30-årene hadde villaen 5-6 forskjellige eiere. På 1970-tallet kom Tårnhuset (også kalt Tåmgården) i offentlig eie. Huset ble da brukt til kontorer for Teknisk etat og senere som musikkskole. Fra 1979 til 1996 var Tårnhuset kommunens kulturhus, men når Kolben sto ferdig, ble Tårnhuset overdratt til Forbrukersamvirket, som forpliktet seg til å holde huset i hevd mot å få bygge det "Nye Tårnhus" (Mega-bygget). "Gamle Tårnhus" inneholdt så selskapslokaler i mange år. Under byggingen av garasjeanleggene til Kolbotn Torg, ble Tårnhuset flyttet til midlertidig tomt ved Rådhuset, men er nå tilbake på sin gamle plassering, nå som serveringssted.

Oppegård Historielags styre:

Leder: Egil Wenger

Tlf.: 66 80 27 89 / 97 74 90 02

E-mail: egil@wenger.no

Styremedlemmer:

Siri Iversen (kasserer)

Randi Skjerven (sekretær)

Bjørn Engebretsen

Geir Bagge-Skarheim

Revisor: Elisabeth Storløyken

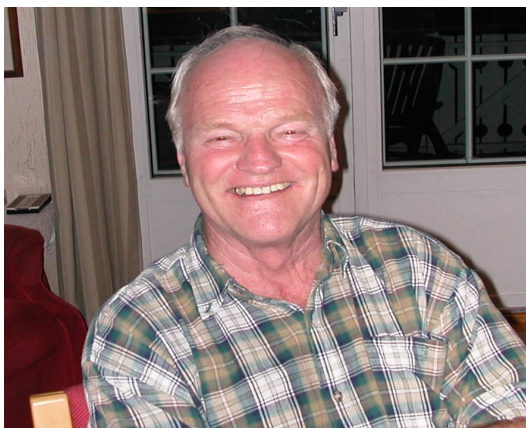
**Valgkomité: Marita Huseby, Karsten Høy og Kari
Hattestad**

*****

**Redaksjonskomité: Odd Ståle Indreeide, Egil Wenger og Randi
Skjerven**

Lederen har ordet.

Nå har vi ønsket hverandre godt år en stund allerede. Vi har tro på at 2011 blir et godt år i gode, gamle Norge. Intet tilsier noe annet. Det er mer et spørsmål om hva vi klarer å gjøre utav det. For Historielaget er det vårt 25. år – altså et jubileumsår.

Markering vil skje, om ikke i såkalt stor stil.

En av markeringene er dette nummeret av medlemsbladet. Det er trykket på papir som egner seg for gjengivelse av gode fargefotografier. Tanken var å trykke med større skrift enn før, fordi vår generasjon – og det er mange av oss i Historielaget – ikke har ørneøyne lenger, men det har vi mislykkes denne gangen. Og – ikke minst – vi har utvidet stoffet en del. Og alt dette krever plass, altså et medlemsblad som begynner å ligne på et hefte. Til å begynne med kaller vi det for en jubileumsgave til medlemmene. Så får vi se om det blir varig. Mye avhenger av om vi får inn stoff nok, uten altfor mye anstrengelse. En annen ting, vi burde vel snart sette et navn på bladet? Noen som har gode forslag?

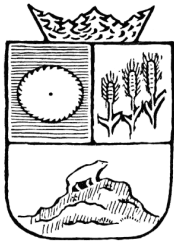
Et annet jubileum er som kjent under oppseiling. Oppegård kommune blir altså 100 år i 2015. For så vidt er kommunen i gang med å forberede utgivelse av en jubileumsbok. Vi hadde nok ønsket at kommunen hadde gapt litt høyere, Miljøet vårt ”skriker” etter å få en ordentlig bygdebok. Når skal det skje, når det ikke blir ved en slik anledning?. Historielaget har nok ambisjoner om å få til noe, men det blir et tungt økonomisk løft å stå for det alene. Og så bør vi kanskje ikke blande oss for mye opp i det som skjer på kommunalt plan akkurat nå. Vi får se tiden an?

Hva skjer i år? Ikke mye mer enn det vanlige. Vi arbeider videre med påvisning av flere strekninger av Oldtidsveiene. Opplegg omkring å gå på tur etter skisserte traseer i Oppegård medfører at vi kommer til å skilte en del kulturminner, på samme måte som det har skjedd i forhold til Skautraver'n i et par år.

Vi har planlagt å invitere medlemmene på en jubileumsmiddag i november, nærmest mulig opp til stiftelsesdatoen, 19. november. Vi kommer tilbake til det i neste nummer av bladet.

Foreløpig, lykke til med 2011!

Egil Wenger

OPPEGÅRD HISTORIELAG

ÅRSBERETNING FOR ÅRET 2010

Styret

Styret har bestått av i alt 5 personer, leder Egil Wenger valgt for ett år og hver av styrenmedlemmene:

Geir Bagge Skarheim, 2 år – nestleder.

Siri Iversen, ikke på valg - kasserer.

Randi Skjerven, 2 år – sekretær.

Bjørn Engebretsen, ikke på valg.

Revisor Elisabeth Storløkken ble gjenvalgt.

Valgkomite: Marita Huseby, Karsten Høy og Kari Hattestad.

Overgang fra 9 til 5 styremedlemmer har resultert i et større engasjement, og større forpliktelse til innsats blant de som er valgt til styret. Styret har samarbeidet godt, og det har vært trofast frammøte. Mengden oppgaver på et begrenset antall styremedlemmer, har til dels medført at den direkte kontakten med enkelte arbeidsoppgaver, har vært litt mangelfull. Styret vil vurdere å få valgt varamedlemmer til styret.

Som tidligere noen av de vesentligste og rutinemessige arbeidsområdene vært organisert i arbeidsgrupper, med sentrale personer i organisasjonen involvert.

Det ble opprettet grupper med følgende utpekte ansvarlige:

- Aktivitetsgruppe, v/Bjørn Engebretsen.
- Infogruppe, v/Randi Skjerven
- Kulturminner i utmark, v/Egil Wenger. I tillegg er denne gruppa oppdelt i områdeansvarlige, syd i Oppegård – Svartskog – nord i Oppegård.
- Kalenderen 2011, v/Egil Wenger.
- Utstillinger/museer, v/Siri Iversen.
- Økonomi, v/Siri Iversen

Lagets medlemskap

Vi er medlem av Follo Historielag (Siri Iversen er styrerepresentant, og Egil Wenger er vara), og i Landslaget for lokalhistorie (LLH). Vi har f.t. styreverv i Stiftelsen Follo Museum (med Siri Iversen(f.t.) som styremedlem og Egil Wenger som representantskapsmedlem). Styrets medlemmer har deltatt i møter og arrangementer i regi av Follo Historielag og Follo Museum – og andre kulturminneorganisasjoner. Siri Iversen er vår representant i det kommunale Lokalhistorisk fond. Vi er også med i en uformell Follo-avdeling av Fortidsminneforeningen.

Styret har hatt 7 møter, på sommermøtet og julemøtet har aktive medarbeidere vært invitert, med et måltid ved siden av møtet.

Årets aktiviteter

Laget er involvert i friluftsjorganisasjonenes felles forum i Oppegård (Forum for Natur- og Friluftsliv), og derigjennom Gjersjøelva Natur- og Kulturpark spesielt i forbindelse med de lokalhistoriske utstillingene i Langbygningen. Marita Huseby vært særs aktiv i Langbygningen. Gjennom forumet er vi også engasjert i Friluftslivets Dag og Eventyrstien med planleggings- og stands-ressurser. Nytt i 2010 er et engasjement for å få i stand et turopplegg ”Til Fots i Oppegård”, med info-hefte - kart - turbeskrivelser - og info-opplegg underveis på turene.

Siri Iversen er Historielagets representant i kommunens arbeidsgruppe for utgivelse av jubileumsbok. Historielaget er forutsatt å være aktiv i generell innsamling av historiemateriale, og registrere dette i www.lokalhistoriewiki.no, og innsamling av historisk foto-materiale. Det har vært arrangert info-samlinger både i vår- og høstsesongen, men uten det store oppmøtet.

Arbeidet med å identifisere billedmateriale fra Oppegård, i Akershus Kulturnetts database Primusweb er i hovedsak ferdig, men ikke kommunisert til netteier.

Det har lenge vært ønskelig å kunne etablere en alternativ sti rundt golfbanen på Kurud. Mulig løsning på traseen var på gang i løpet av året, men saken er igjen gått i stå.

Styret har hatt flere diskusjoner om hvilke tiltak som er ønskelig/mulig for lagets 25-årsjubileum i 2011.

Det har vært innledende diskusjoner om muligheter for å få i gang arbeid med en gårds- og slektshistorie for Oppegård.

En rekke enkeltsaker for øvrig har vært behandlet i begrenset utstrekning.

Historielaget har uttalt seg i følgende regulerings- og bebyggelsesplan-saker:

Ad utkast til ny kommuneplan

Ad forslag til verneplan for Bålerud

Spørsmål om å skjerme plassen Torbjørnsrud fra riving.

Tursti Ødegården – Myrer.

Vi har hatt følgende arrangementer i løpet av året:

- På årsmøtet hadde vi foredrag v/Bjørn Egil Jensen om jerngruvene innenfor vårt område.

Rusletur på Oldtidsveien sørover fra Bålerud (inkl. jerngruva i Sjødalen. Skikkelig dårlig vær på vårturen gjorde at den ble gjentatt på høsten).

Rusletur i Ljanselvas nedre løp. Fortsettelse på tidligere tur.

Utflukt og omvisning i gamlebyen i Fredrikstad.

Rusletur rundt Tussetjern

Foredra om utvandringen til Amerika

Utflukt til Akershus festning med omvisning på festningsanlegget.

Det har vært arbeidet med spørsmål om oppgradering av hjemmesiden, uten at dette foreløpig har resultert i konkrete forbedringer. F.t. er siden midlertidig ute av drift. Vi håper den er i drift igjen om ikke alt for lang tid.

Medlemsbladet er utgitt med 2 nummer i løpet av året. Også på dette området er det tanker om forbedringer (bedre standard, papirkvalitet, mere stoff). Vi håper dette nummeret av bladet viser resultater.

Arbeidet med påvisning av resterende trase av Oldtidsveien over Svartskog (langs eksisterende veier, over tun og innmark), og nærmere undersøkelse av usikre partier, er planlagt, men ikke gjennomført. Vi har fortsatt god kontakt med fylkesadministrasjonen i disse spørsmålene, men framdriften preges av aktørene er overarbeidet allerede.

I løpet av året har det vært kontakt med etterlatte etter Eivind Barca, med hans rikholdige arkiver som tema. Historielaget her foreløpig overtatt en del materiale, som bare løselig er gjennomgått. Materialet er foreløpig lagret, med tanke på grovoppdeling og katalogisering. Spørsmål om egnet lager for mer permanent oppbevaring er under diskusjon.

Vår inntekt på Grasrotandelen er der, men begrenset i beløpsstørrelse. Samarbeidet med Skautraver'n om spesielle poster i turorienteringsopplegget samordnes med kulturminner, og skiltes, fortsetter. I noen tilfelle tas info-tavlene inn etter sesongslutt, i de fleste tilfelle praktiseres at de blir stående ute, i alle fall i 2-3 sesonger.

Oppegård Historielag har ca. 330 medlemmer ved årets slutt

Styret

OPPEGÅRD HISTORIELAG 25 ÅR 2011

Innledning

Når vi snakker om at Oppegård Historielag blir 25 år senhøstes i 2011, må vi alltid ta forbehold for at vi uttrykker oss brukbart formelt. Laget hadde stiftelsesmøte 19. november 1986, det er det årstallet som forteller oss at laget er 25 år i år. Men - før den tid hadde en selvtablert gruppe allerede vært i virksomhet under hatten Oppegård Historielag i 2 – 3 år. Første skriftlige vitnemål på dette er datert i begynnelsen av november 1984. Det er god grunn til å anta at ”interims. gruppa” allerede hadde vært i virksomhet før det. Det er også god grunn til å anta at lokalhistorikeren Eivind Barca hadde hatt dette i hodet en god stund allerede før det. Allerede i første halvdel av 1960-tallet hadde han som kjent skrevet ”Oppegård kommunes historie”.

Interimsstyret trakk til seg flere ivrige og kunnskapsrike lokalhistorikere, både fra Oppegårdmiljøet, og fra kommunal administrasjon. Navn som Kari Hjelde (den gang leder for Biblioteket), Else Slaatten, engasjert og aktiv kommuneansatt, det samme må man utvilsomt kunne si om Guri Vallevik Haabjerg, Terje Fredriksen, ung og aktiv, Eivind Rössler, Øystein Ahlsten m.fl..

Hver for seg og sammen bearbeidet de lokalhistorisk stoff, la press på kommunen, og skrev notater og avhandlinger som i lang tid dannet basis for kulturminnearbeidet i kommunen og i Historielaget, også etter at det ble stiftet formelt. Bl.a. ble det utarbeidet et notat med beskrivelse av lokalhistorisk utvikling flere tiår fram i tid. Vi overdriver ikke om vi sier at mye av dette slo til i årene etter.. Gruppen laget også en slags kulturplan for kommunen, uten at den ble formalisert.

Laget opprettes formelt

Typisk for Eivind Barca, lot han seg ikke velge som leder når laget skulle stiftes. Da tok han ett steg tilbake, og lot andre stå i spissen, mens han selv arbeidet intenst i bakgrunnen. I alle de 25 årene Historielaget har vært i arbeid etterpå, inntok Eivind Barca denne rollen, aktiv og kunnskapsrik, pågående, med krav til kunnskap og kvalitet.

På stiftelsesmøtet fikk Historielaget sitt første æresmedlem. Bygningssjef i kommunen, Karl Thingstad, ble utnevnt, som en ihuga, kunnskapsrik, og positiv lokalhistorieforkjenper, og en verdifull medspiller.

Thingstad ble det eneste æresmedlem i laget, inntil den samme hedersbevisningen ble gitt til Eivind Barca i 2005, og til Molle Bjørngaas og Kjell Dybdahl i 2009.

Formenn – ledere i Oppegård historielag

Terje Fredriksen	1986 - 1991
Willy Østberg	1992 - 1995
Ole Rojahn	1996 - 1997
Terje Fredriksen	1998
Ole Rojahn	1999
Bjørn Lunder	2000
Erik Ballangrud	2001 - 2004
Arno M. Daastøl	2005
Egil Wenger	2006 - 2010

Tittelen ”formann” har nok vært gjennomgående, men stadig dukker tittelen ”leder” opp uten at betegnelsen noen gang synes besluttet. Styret har bestått av fra 5 personer med varaer, til at noen færre ble valgt, og at alle 9 var fullverdige styremedlemmer. Siden årsmøtet 2008 har styret hatt 5 representanter, og uten varamedlemmer.

Gjennomgående engasjement.

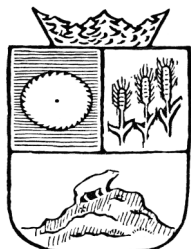
En overfladisk gjennomgang av referatene fra de forgangne år, kan man se saker som nesten har vært gjennomgående hele tiden. Påvisning og skjerming av de gamle veitraseene er uten tvil en av disse. Laget gikk i sin tid både suksessrike korstog for å redde strekninger av veiene mot sletting, men også på ”smeller” hvor en ganske klar påvisning av enkelte strekninger ikke fikk gjennomslag.

Arbeidet i Historielaget har nok vært preget av at vårt område – vår kommune - i alle tider har vært et gjennomfartsområde for kommunikasjon mellom Oslo/Christiania -/hovedstadsområdet i nord, og flatbygdene/jordbruksområdene i sør. Transportveier som kulturminner er mange - faste kulturminner er til sammenligning med andre områder, forholdsvis få.

En annen sak som har opptatt styrene omtrent kontinuerlig, er innsamling av fotomateriale fra tidligere tider. Flinkest var styrene både på 1980-tallet og tidlig på 90-tallet. Da ble det samlet inn en del bildemateriale, som pr. i dag har havnet i statlige og kommunale samlinger.

På 2000 har det vært en del snakk mer bildeinnsamling, men ikke mange konkrete tiltak er gjennomført.

Allerede i interimperioden ble det snakket om å få laget et lagsmerke/logo. På slutte av 1980-tallet ble dette en realitet, basert på en ”punsjebolle” i Mølle Bjørgaas’ eie. Stadig er denne logoen diskutert – ikke om den skal være logo – men i forbindelsen med tolkninger og mindre tilpasninger.

OPPEGÅRD HISTORIELAG

Helt siden tidlig på 1990-tallet har Historielagets årlig kalender vært tema, det samme gjelder Follominne, men da med spørsmål om hvordan laget skal forholde seg til bestillingsrutiner – individuelt kjøp, eller betaling gjennom en forhøyet kontingent. Oppegård Historielag har hele tiden valgt individuell bestilling, men med gratis levering til medlemmene innimellom. Presset på å velge en løsning med innlemming av prisen i kontingentene er der fortsatt.

Eget medlemsblad har ikke vært utgitt hele tiden. Tidlig på 1900-tallet het et slikt blad ”FUTH-ARKET”, men den kom ikke ut regelmessig, eller hele tiden. Først tidlig på 2000-tallet ble det rytme i meddelelsene til medlemmene. ”Medlemsbladet” kommer nå ut med 2 nummer årlig.

Utviklingen av kulturminnene i Gjersjøelva kom inn som er sentralt interesseområde tidlig på 1900-tallet, selv om den sentrale region befant seg i andre organisasjoner. Siden har dette kulturminneområdet, oppgangssaga, og til slutt utstillingene i Langbygningen, vært sentrale interesseområder for kulturminnevernet.

Lagets arrangementer – rusleturer – foredrag – omvisninger – utflukter har vært arrangert uten opphold i alle år. Det ble tidlig tatt opp som strategi at minst 4-5 slike arrangementer skal gjennomføres pr. år.

Dette er en kort historisk oppsummering fra Historielagets i alt 25 – 30 virkeår.

Det er en mengde – både faglige og organisatoriske enkeltsaker som kunne vært nevnt. Men i dette bladet har vi ikke plass til mer. Vårt håp er at vi skal make å utgi et mer omfattende hefte som kan gi bedre oversikt over den mangfoldige historien, f.eks. de opphetede ”fightene” som er ført, og dermed kanskje sette litt mer farge på 25-årsberetningen. Vi får kanskje til noen islett av personlige beretninger og holdninger til det som skjedde. De vil nok ha litt mer personlige vinklinger enn bare en gjennomgang av det som finnes av protokoller og referater.

Uansett, det er god grunn til å rette en hjertelig takk til alle de som opp gjennom årene har engasjert seg for å gjøre lokalhistorien kjent, hver i sin rolle.

Kilder: Årsmeldinger, styremøtoreferater og årsmøteprotokoller fra lagets 10-15 første år.

Egil Wenger

Til behandling på Historielagets årsmøte 9.mars 2011:

Ad punkt 7, Forslag, på dagsordenen:

Styret foreslår følgende vedtektsendringer:

Ad § 2 : Levering av Follominne skal inngå i årskontingenten, vedtektenes § 2 justeres i henhold til dette.

§ 2 Medlemskap

Alle, både enkeltpersoner, familier og organisasjoner, kan være medlemmer ved å betale en årskontingent som fastsettes av årsmøtet. Betaling for årets utgave av Follominne skal være inkludert i årskontingenten.

Ad § 3: ”5 uker” i 2. linje, endres til ”2 uker”, og ”må innsendes innen 2 uker” i 3. linje endres til ”må være styret i hende senest en uke før årsmøtet”.

Ad § 4: Styret utvides fra 5 medlemmer til 7. Teksten i § 4 justeres i henhold til dette.

§ 4 Styret

Et styre på 7 (syv) medlemmer, velges av årsmøtet. Blant disse velges lederen for ett år om gangen. Lederen har dobbeltstemme ved stemmelikhet. Av de seks styremedlemmene velges tre for 2 år, og de andre tre for 2 år, annet hvert år. Styret konstituerer seg selv med nestleder, sekretær og kasserer, og fordeler andre arbeidsoppgaver på styrets medlemmer. Styret kan sette sammen arbeidsgrupper som også involverer medlemmer av laget utenom styret..

Det skal legges vekt på å få en geografisk spredning av styremedlemmene.

Styret er vedtaksført når minst 4 styremedlemmer er til stede.

Årsmøtet velger revisor og en valgkomité på 3 medlemmer for ett år om gangen.

Eivind Barca - en biografi.

Eivind Barca døde 10. august i fjor, 85 år gammel. Før medlemsbladet vårt gikk i trykken var det bare tid til en kort notis om hendelsen. Denne gang har vi fått laget en mer omfattende biografi. Vi håper denne omtalen av Eivind er i hans egen ånd for omtale av hans liv og levnet.

Eivind Barca vokste opp i Oppgård syd som yngst i en søskenflokk på fire. Gjersjøen med naturen omkring var hans tumleplass. Foreldrene var utdannet i jordbruk og hagebruk, og de hadde en rikholdig og frodig hage med blomster, frukt, bær og grønnsaker. De hadde katt og hund og høner. Det var flere jevnaldrende barn i området, og sammen søkte de eventyr på sjøen og i skogen til alle årstider. I tillegg var det musikk korps, fotball og ulike former for friidrett.

Eivind Barca gikk på Greverud skole, deretter ble det realskole og gymnas på Ski. Gymnas-tiden ble oppstykket på grunn av krigen. Han meldte seg som frivillig 17 år gammel, og tilbrakte uker av gangen sammen med ”gutta på skauen”. Innsatsen i Hjemmestyrkene, senere Milorg, og motstandsarbeidet under krigen preget ham resten av livet.

Etter krigen studerte han sosialøkonomi ved universitetet i Oslo. Hans første jobb var i IBM. Senere var han datasjef i Norsk Arbeidsgiverforening, så IBM igjen, som personal- og opplæringsjef. I 16 år var han ansatt som organisasjonssjef ved Borregaard fabrikker i Sarpsborg. Deretter i like mange år i Norsk Institutt for Personaladministrasjon (NIPA) i Oslo, først som sjefkonsulent og senere som selvstendig næringsdrivende. Hans arbeid tok ham på reise til store deler av verden. Som konsulent i NIPA hadde han oppdrag som gjaldt organisasjon og ledelse for mange små og store bedrifter, sykehus og kommuner i Norge, blant annet for Oppgård kommune. Spesielt må fremheves et mangeårig arbeid ved Rikshospitalet og Landbrukshøgskolen på Ås.

Eivind Barca utmerket seg innen utviklingen av datateknologi i Norge. I 1951 tok han initiativet til en forening, som i 1961 ble Databehandlingsforeningen. Her var han i styret til 1974, og han var redaktør av foreningens tidsskrift, Moderne databehandling. Han ledet en komité nedsatt av Kirke- og undervisningsdepartementet i 1968, ”Barca komiteen”, som utredet behovet for utdanning i systemutvikling og databehandling. Utdanningen kom etter hvert på plass ved distriktshøgskolene. Han skrev lærebøker og kompendier om temaet. Han var arkitekten bak den første dataavtalen mellom LO og NAF. Rammeavtalen for Datamaskinbaserte systemer ble undertegnet i 1975. Selv tok han utrolig nok aldri i en moderne datamaskin.

Etter endt utdanning bodde han med kone og datter i Oslo og i Sarpsborg. Han hadde hele tiden et ønske om å komme tilbake til og bosette deg i området der han vokste opp. I 1968 flyttet han og familien inn i nybygget hus, ”Gjerdarud”, på Vassbonn ved Gjersjøen. Der bodde han til han døde.

Opplevelsene og erfaringene gjennom barndom og ungdom fra det rike området han vokste

opp i, gjorde at han hadde et spesielt godt forhold til naturen livet ut. Den ga ham glede og rekreasjon samtidig som det ble et stort interessefelt. I 40 år leide han et terreng på Hardangervidda, der han drev reinsjakt, rypejakt og fiske. Interessen for bosetningenes historie i Norge og verden generelt, og når det gjaldt hjembygda spesielt, kom til uttrykk i hans engasjement i det lokale historielaget og kampen for bevaring av fornminner.

Han skrev Oppegård kommunes historie som kom ut til kommunens 50-års jubileum i 1965. Men han var ikke bare opptatt av å få historien ned på papiret; han ønsket å gjøre den levende, slik at den kunne fange neste generasjons interesse. Gjennom undersøkelse og fordypning i gamle dokumenter og kart ved Statens kartverk, Statsarkivet, Oldsaksamlingen, samt samarbeid med Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU), Museumsprosjektet ved Universitetet i Oslo og Fornminneregisteret, bidro han til kartlegging og merkingen av gamle bosetninger og fornminner i kommunen. Blant annet ble den gamle Kongeveien og Oldtidsveien gjennom Oppegård merket. Han intervjuet eldre innbyggere og var uutrettelig i sitt feltarbeid, også ”på jakt” med metalldetektor. Han var en ivrig aksjonist i kampen for å hindre utbygging av Svartskog, for å bevare det som kultur- og fritidsområde. Utallige er de vandringer han har hatt med bygdas innbyggere langs gamle stier og bosetninger, der han har fortalt og forklart om hvordan folk bodde og levde helt fra Steinalderen. Han var også en mye benyttet foredragsholder ved mange ulike anledninger. Han grep enhver mulighet til å bringe historien videre. Han snakket gjerne på skoler, og kunne fortelle om stort sett alt fra kommunens historie og utvikling, fra Nøstvetkulturen til 2. verdenskrig og frem til i dag. Han brukte aldri samme manuskript, og det var derfor alltid interessant å høre ham snakke, selv om det var rundt samme tema. Han gjorde historien levende og vinklet den alltid litt forskjellig. Han var sentral i etableringen av Oppegård Historielag, der han var formann for det forberedende arbeidet, og deltok aktivt i alle de 25 årene etterpå. Han ble æresmedlem i 2008.

Eivind Barca var en allsidig mann med mange interesser. Etter krigen var han medlem av, og en tid leder i Heimevernet i Oppegård. Han var medlem og æresmedlem i Landstormen, skrev Landstormens historie til 60-års jubileet, og senere Landstormens historie gjennom 85 år. Han var medlem av Nordstrand Skytterklubb. Han hadde stor interesse for frimerker, spesielt i forbindelse med krigs- og feltpost. På 80-tallet var han med på å starte Krigs- og feltpostforeningen, og han grunnla tidsskriftet ”Krigsposten”, der han i flere år var redaktør. Han hadde stor glede av hagebruk, og han plantet og gjødslet og eksperimenterte med busker og trær på eiendommen sin. I forbindelse med konsulentarbeide ved Planteforsk ved Ås Landbrukshøyskole, fattet han interesse for dyrking av bringebær. Det resulterte i bringebærbusker i alle skråninger og groper på eiendommen; noe familie, venner og naboer fikk nyte godt av. Til tross for sitt store engasjement utenfor hjemmet, satte han familien i første rekke. Han minnet stadig sine medarbeidere på at de ikke måtte la arbeidet gå ut over seg og sine.

Eivind Barca var kunnskapsrik og visjonær, og han hadde en enorm arbeidskapasitet. Han sto for fremdrift i alt han gjorde, og hans engasjement og entusiasme var en pådriver for mennesker han kom i kontakt med. Han roste og påskjønnet gjerne andre, men ønsket aldri selv og bli fremhevet. For ham var et vellykket stykke arbeid, stort eller lite, eller et råd han kunne gi for å bidra til en annens fremgang, nok i seg selv.

Vi takker for Eivind Barcas innsats med å etablere Oppegård Historielag, og for å finne, bevare og gjøre lokalhistorie kjent. Han fant og synliggjorde saker som ellers aldri ville blitt oppdaget, han stilte krav, og han ansjoret laget og enkeltpersoner til å søke videre i historien. Det var kanskje hans største bidrag til oss som historielag. Eivind Barca vil bli lenge husket for sin lokalhistoriske innsats i Oppegård.

GJERSJØEN – EN RESSURS GJENNOM ÅRTUSENER.

”Gjersjøvandet, som til trods for at det ligger ganske lavt og kun et par km. fra fjorden, er et ensomt skogsvand mellom steile og til dels temmelig høye fjeldsider, hvor der kun er levnet plads for et par gaarde.” Dette skrev Johan Vibe i sin ”Topografisk-historisk-statistisk beskrivelse over Akershus Amt” i 1897.

Gjersjøen er ikke lenger et ”ensomt skogsvand”, selv om det er sparsomt med bebyggelse i dens umiddelbare nærhet. Menneskelig aktivitet er det her – mer enn noensinne. Store hovedveier kranser innsjøen i vest og i øst og transporterer mennesker og gods til og fra hovedstaden.

Vannverket på Myrvoll pumper opp drikkevann til de omkring-liggende kommuner Oppegård og Ås. Nordre Follo kloakkverk i den andre enden, sørger for at utslippene ikke skal ødelegge innsjøen. Med andre ord – avansert teknologi og livlig samferdsel preger dagens bilde.

Vannflaten på Gjersjøen er på 2,7 km² og nedslagsfeltet til vannet er dobbelt så stort som Oppegård kommune, hele 72 km². Fem bekker av noen størrelse renner ut i sjøen. Fire i syd og en i nord. I 1961 ble det godkjent at Oppegård kommune kunne bruke Gjersjøen som drikkevannskilde under forutsetning av at kloakkinnsig fra kommunene i syd måtte avskjermes og føres ut i Bunnefjorden. Nordre Follo Kloakkanlegg ved Ringnes med Oppegård, Ski og Ås som eiere, ble tatt i bruk i 1972.

Utflukt til Sandvigen 1908

100 år tilbake i tiden da Johan Vibe beskrev området var situasjonen noe annerledes. Selv om hans beskrivelse kunne tyde på det motsatte, var det også den gang en livlig aktivitet ved Gjersjøen, målt med datidens målestokk.

For å begynne med de tidligste tider ble Gjersjøen skapt ved en sprekkdannelse i permtiden. Inntil ca. 6 – 7000 år før vår tidsregning var Gjersjøen en del av havet. Landhevingene har etter hvert skilt sjøen fra havet og i dag ligger den ca. 40 m over havet. De første spor etter mennesker i Gjersjøens nærhet stammer fra omkring 5000 år f.Kr. Det er de berømte Nøstvetfunnene som ble gjort ved Sjøskogen gård ved Gjersjøens sørende i 1879. De avdekket en boplasskultur fra eldre steinalder som fikk navnet Nøstvetkulturen.

Funnene viste at Norge har hatt en jegerbefolkning allerede flere tusen år før den eldste bondekulturen. Nøstvetkulturen var utbredt over store deler av Sør-Norge.

Neste vitnesbyrd om menneskelig aktivitet i Gjersjøens nærområder skriver seg fra jernalderen (ca. 300 – 700 år e. Kr.). Det er murrestene av en bygdeborg fra folkevandringstiden som også ligger i nærheten av Nøstvet. Restene vitner om en grenseborg bygget på den tid da trusselen om innfall fra nord var særlig overhengende. Utsikten er rettet nordover mot Gjersjøen. Det er også påvist bygdeborg på Gjersjøbruåsen.

Et nytt sprang i historien fører frem til middelalderen (ca. 1050 – 1350), og nyrydningsaktivitet i områdene rundt Gjersjøen. Til da hadde disse traktene sannsynligvis vært allmenning for Oslo og Aker. Oppegård ble ryddet av folk som kom sjøveien fra kaupangen (Oslo) og Aker-bygdene. Gårdene de ryddet fikk navn med endelsen – *rud*, som er typisk for denne nyrydningsperioden. Hele området ble kalt *Rudin* (rydningene) eller *Gjerdarudin* og fikk altså navnet til innsjøen som bygda hadde som midtpunkt.

Det befolkningsmessige tyngdepunktet i det vesle bygdesamfunnet lå på vestsiden av sjøen, med en liten stavkirke der Oppegård kirke i dag ligger. Sigrid Undset la deler av handlingen i romanen om Kristin Lavransdatter til Gjerdarudin, der det i dag heter Svartskog. Og i romanen "Olav Audunssøn" forteller hun om hans ferd fra Hvitsten inn til kaupangen at "*det var mange stimenn i skogen i Gjerdarud*". Bilde av et temmelig øde og uveisomt område trer frem. Men Gjersjøen var fiskerik og ble sikkert benyttet til matauk av de som bodde rundt den.

Bading fra robåt 1920-årene.

Middelalderens veiforbindelse fra bredbygdene i Follo til Oslo gikk over Greverud og Fløysbonn (Oldtidsveien). I tillegg gikk det en vei fra Frogn over Kjærnes-Sjødal-Hvitebjørn ned til fjorden ved Stubljan (Hvervenbukta). Det var ikke snakk om veier i vår forstand av ordet. De veifarende gikk, red eller leide hest med slep etter.

Biskop Jens Nilssøns opptegetninger fra visitasreise 1. Mars 1594 forteller følgende: ”...lige i synder och i sudvest offuer Giersjøen, som er en ½ miil lang, saa var meget vand paa isen, synderligen der wi kom mot land, det ved en gaard kallis Setter (Sætre) vor wi droge i nordaust til gaarden liggendis strax hos vandet.” Isen fortsatte å være vintervei lenge etter at bilene gjorde sitt inntog.

I 1624 ble den Fredrikhaldske hovedvei anlagt mellom Christiania og Fredrikshald (Halden). Da Karl den tolvte i 1716 kom fra Enebakk med kurs for Christiania, ble han stoppet av det dansk-norske jegerkorpset ved Haugbro, også kalt Setre skanse, ikke langt fra Dalsbekkens utløp i Gjersjøen. Svenskene ble stanset ved at tømmerbrua ble brutt opp og kastet i elva. Det er i den senere tid funnet kanonkuler ved Haugbro fra denne trefningen. Haugbro var for øvrig på den tid et viktig veidele.

Ro-regatta ved Gjersjøen i 1930.

I 1860 årene var Ringnes en meget travel skysstasjon, og var i 1878 forpliktet til å holde flere hester enn noen skysstasjon i amtet. Christianias vekst på den tid muliggjorde en stadig økende omsetning av landbruksprodukter i byen. Trafikken av bondelass økte jevnt. Hesterekken fra veidelet ved Vinterbro og innover kunne være tett. For å komme frem til torget om morgenen, var det ofte nødvendig å starte hjemmefra om kvelden før. Det var opprettet en rekke hvilesteder langs Gjersjøen: Ringnes, Tangen, Sandviken og Tyrigrava. De to siste er fremdeles bevertningssteder. Kjøring med hest holdt seg livlig til langt ut i 30-årene. Kirkeveien fra Greverud til Oppegård kirke på Svartskog var i bruk frem til 1920. Man ble rodd over Gjersjøen fra Flåtestad til Kurud mot betaling. Den som sist tok hånd om båtskys-sen var husmannskona Magda Sjeisen på plassen med samme navn. Man fikk rope over til henne på den andre siden, så hentet hun passasjerene og rodde dem over for 25 øre.

Sagen i Gjersjøelva ved Hvidebjørn var en av de første som ble anlagt i landet. Den er referert til i et dokument fra 1529. Senere ble Gjersjøen regulert og det ble bygd oppgangssag. Tømmeret ble kjørt på Gjersjøen eller lunnet på isen og fløtet til Ljansbruket når isen gikk. Bruket har en lang historie. Etter opprinnelig å ha tilhørt Hovedøen kloster, har det vært på mange hender. Så sent som i 1935 lå nær 80 % av jorden i Oppegård kommune under godset. Hugst og tømmer-kjøring ga arbeid til mange. Ljansbruket var største arbeidsgiver i kommunen gjennom mange generasjoner.

Foruten denne sentrale virksomheten knyttet til Gjersjøen har også andre næringer eksistert i området, det går bl.a. frem av navn som Trekullåsen ved Kurud. Her lå trekullminer som leverte kull til kruttmølla på Ljansbruket.

Den transatlantiske skipsfarten i forrige århundre trengte is til konservering av matvarer ombord. Dette ga grunnlag for isskjæring i stor stil på Gjersjøen. Etter hvert ville også kolonialbutikker og private ha isblokker. Ved Tyrigrava lå en stor isforretning. På Vestre Greverud gård hadde man i 1955 fremdeles et stort isskap isolert innvendig med sinkplater, men skapet var ikke i bruk. Også vegetasjonen på Slorene ble utnyttet. Det var den næringsrike sivplanten Streppert som man slo ved lav vannstand ved Setre og brukte til for.

Det er naturlig at Gjersjøen ble brukt til rekreasjonsøyemed, ikke bare av befolkningen rundt, men også av folk fra hovedstaden. For omkring 90 år siden kjørte vognmenn og hesteiere fra Oslo byens borgere på kanefart til Tyrigrava og Sandvigen nyttårsaften. Det ble arrangert både billøp og travløp på isen ved Sandvigen. Det er i dag imponerende at randsonen rundt sjøen fortsatt er skjermet for ny synlig bebyggelse. Gjersjøen ligger bare ca. 2 mil fra hovedstaden, og likevel fremstår den som en oase av et naturområde.

Friluftsliv ved nordenden av Gjersjøen

Utviklingen ved Gjersjøen i nær fortid viser forbløffende mange likhetstegn med aktiviteter som har funnet sted her til alle tider: Trafikken langs Gjersjøen er stor. Tilsvarende travelt har det vært her, relativt sett, i mange hundre år. Ved at Ljansbruket ble nedlagt er riktignok skogbruks- og trelastvirksomheten forsvunnet. Til gjengjeld er Gjersjøens betydning som drikkevannskilde desto viktigere nå enn i tidligere tider.

Fortsatt deler Gjersjøen bygda – eller kommunen i to bygdelag, selv om tyngdepunktet er forflyttet til østsiden av vannet. Fisket har vært attåtnering for folk på gårder og husmannsplasser i århundrer. Nå er dette hobby- og rekreasjonsvirksomhet. Det er rekreasjons- og vann-forsyningsaspektet som er blitt det sentrale. Stilt overfor vår tids avanserte teknologi er en slik naturressurs uhyre sårbar. Stikkordet er: *forurensning* (fra husholdninger og bedrifter, eventuelle tankbil-ulykker, sur nedbør og jordavrenning (bl.a. kolibakterier fra landbruk)). Dette er forhold som truer Gjersjøens eksistens. Det ”*ensomme skogsvand*” har i sannhet hatt en mangfoldig funksjon og vært en stor ressurs for befolkningen i distriktet til uminnelige tider. Her har mennesker ført kamp for tilværelsen i nærmere 7000 år. Det gir perspektiver og det forplikter!

Kilder:

www.lokalhistoriewiki.no, *Oppegård* (v/Egil Wenger),

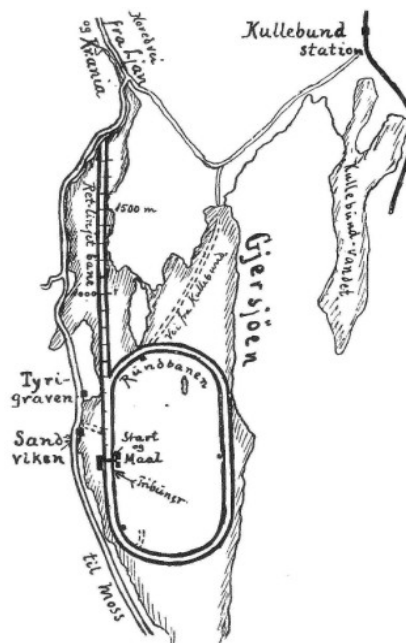
Oppegård Leksikon (v/Erik Ballangrud)

Oppegård 12.11.09 *Lokalavisen*,

Særtrykk i ”*Årbok 1986 for Follo Historie- og museums lag*” (forfattet av Anne Vivi Skjerven).

Randi Skjerven.

Fra Gjersjø-løpet 1923

Fra programmet «Kappkjøring, Gjersjøen Oppegård, 9. og 10. februar 1924», velvilligst utlånt av John Normann Henriksen, Villa Sandvigen

SAMARBEID MED AKERSHUSMUSEET

Identifisering av bilder

Den som har funnet veien til Akerhusmuseets billedgalleri fra de forskjellige kommunene i Akershus, har nok registrert at en ganske høy prosentandel er vist med titler som ”ukjent gård”, ”ukjent landskap”, ” ukjent villa” osv. Bildene som museet har fra Oppegård er intet unntak. Klassikeren er bildet vi har satt inn nedenfor - ”Ukjent fabrikk” står det – og så viser bildet ”Tyrigrava” – velkjent restaurant- og kafé ved Gjersjøen. Den har i alle fall aldri vært fabrikk.

Dette har nok Akershusmuseet selv skjønt at ikke holder i lengden. Gjennom samarbeidspartneren Follo Historielag har de satt i gang tiltak i samarbeid med alle historielagene i Follo for å få identifisert så mange bilder som mulig. Vi i Oppegård Historielag er også involvert. Vi har i overkant av 300 bilder å få identifisert og satt navn på. Selv om vår kommune ikke er den vanskeligste å ha oversikt over, er det ikke gitt en enkelt eller noen få å kjenne alle villaer, småbruk og gårdsbruk. Bildene er endatil fra 1960-årene, og ting er også endret siden det. Mye har et par av oss greid å få til – 80-90 % er nok identifisert, men mange gjenstår også. Særlig viser bilder langs kysten mot Bunnefjorden seg vanskelig å få identifisert. Hvem er det som har kjennskap til kysten vår fra fjorden? Den som tror de kan hjelpe oss, bes melde seg for Egil Wenger (tlf. 66 80 27 89/97749002) eller Johs. Andersen (tlf. 66 80 19 28)/95031607).

Hvis noen er nysgjerrige nok til å gå inn på www.akershus.kulturnett.no, kan de jo finne fram der. Men, som sagt, det meste her vi funnet ut. Kanskje annonserer vi en gjennomgang på uidentifiserte bilder senere.

KJENTE PERSONLIGHETER I OPPEGÅRD-MILJØET

I forbindelse med innsamling av stoffet til kalenderen 2010 – ”Gamle hus i Oppegård” fikk vi inn en del fortellinger som sikkert er av interesse lokalhistorisk.

Nedenfor gjengir vi informasjon om et par av dem, fortalt av ”et par eldre damer” til Severin Breivik. Stoffet ble ikke brukt i kalenderen. Vi fikk jo ikke plass til alt....

I huset ”Villmark” på Svartskog har altså to markante personligheter – hver på sin måte - bodd.

Vi gjengir teksten stort sett slik den ble mottatt av Severin – bare justert litt språklig her og der.

Svartskogveien 13, Villmark eller ”Anders Lange” – alternativt ”Macody Lund”- huset.

Dette huset er bygget i sveitserstil så tidlig som i 1875. Det eies i dag av familien Syverud. Det er i seg selv et spennende bolighus. Innvendig ble det rikt dekorert av Augusta Macody i mellomkrigstiden, bl.a med seilas på Bunnefjorden, og slik er det i store trekk fortsatt. Stort og høyt i ytre del, bl.a. med flere loft. Huset har hatt beboere som på ulikt vis har vært fargeklatter og blitt landemerker både lokalt og nasjonalt.

Først: **Julius Fr. Macody Lund f. 1863**

Han var yngste sønn av en skipsreder i Stavanger. Han kjøpte Villmark i 1912 og bodde da mye på Svartskog med den første kona Augusta. Han var for øvrig gift tre ganger.

Hvem var så denne Macody Lund?

Han hadde rettnok ikke så mange fullførte eksamener, men han hadde studert filosofi både i København, Berlin og Paris, og han kunne sin historie. Macody Lund hadde en ”impulsiv og temperamentsfull uttrykksmåte i tale og skrift”, ble det sagt.

Han ble statsstipendiat fra 1908.

Macody Lund var svært produktiv og publiserte en rekke spennende vitenskaplige verk, som for eks.:

- Kronologiske tabeller til verdenshistorien (1882)
- Norges økonomiske system og verdiforhold i Middelalderen (1908-09)
- Avhandlingen ”Norges historiske rett til Spitsbergen” - Norge fikk overherredømme på Svalbard.
- Ad Quadratum I og II (1919 – 1928) dette verket ble laget sammen med to arkitekter.

Med verket ”Ad Quadratum” skulle han vise/bevise at Middelalderens helligdommer (kirker) måtte være bygget etter et spesielt geometrisk system. Det hevdes sogar at Macody Lund oppnådde å få audiens hos selveste Paven i Rom for sine publikasjoner om helligdommene. På Stortingets oppdrag appliserte han denne planen på Trondheims domkirke (Nidarosdomen). Macody Lund var også aktiv i planene for restaurering av både Akershus slottskirke og Stavanger domkirke. etter samme lest,

Macody Lund var en ekte Islandsvenn, og for det ble han ridder av den Islandske Falk’s orden.

Under krigen var han også en ekte patriot, og ble hele 3 ganger arrestert av tyskerne/politiet, i hovedsak for forhold rundt bevaring av ”Husan” i Farsund – han ville ikke at tyskerne skulle annektere dem (Macody Lund bodde mye i Farsund deler av året).

Macody Lund var nok kontroversiell og spesiell på mange måter for det lille samfunnet på Svartskog. Han var dertil også naturist. Og slikt bragte forargelse. Da han ble iaktatt i Adams drakt på en stein ved stranden, skrev arkitekt og Svartskogbeboer Grann-Meyer i sin julehilsen til ham:

” Gid Fanden tok deg i det nye år”.

Da Macody Lund døde 13.des. 1943, ble det bl.a. skrevet om ham:

”Macody Lund har for alle tider skrevet sitt navn i ildskrift inn i norsk kulturhistorie”.

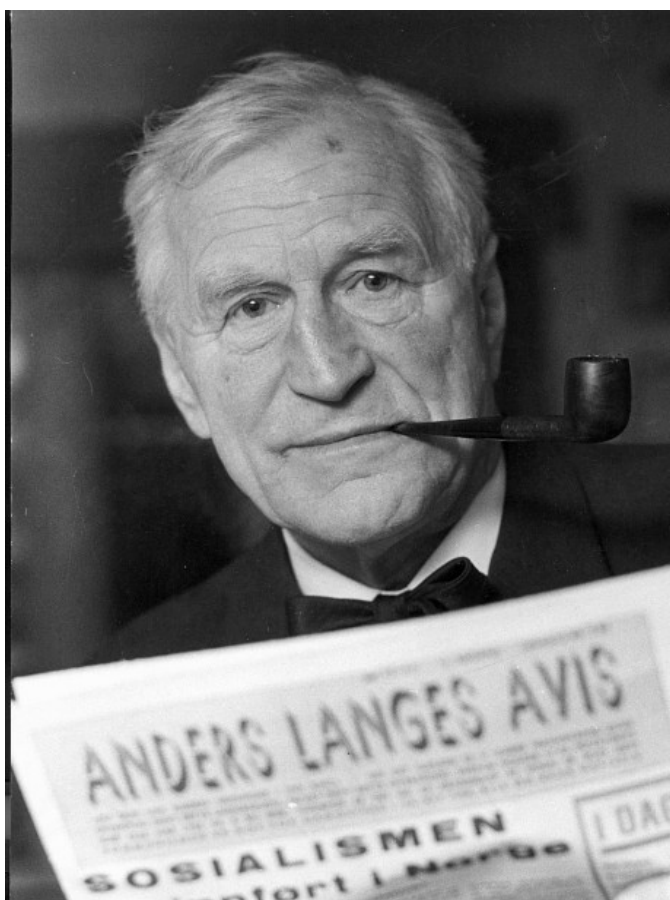
Kilder: Personlig hørte historier, samt Johs. Selands bok ”Macody Lund – t hjerte i en kruttønne”, Aschehoug 1971.

Anders Lange, kona Anne Marie og 3 barn bosatte seg på Villmark i 1946, tre år etter at Macody Lund var død. Macody Lund's første kone Augusta bodde fortsatt på Villmark, men døde i 1947. Augusta og Macody Lund hadde ingen barn, men de regnet Anders Lange som sin adoptiv sønn. Anders Lange hadde i 1946 nettopp fått jobb som sekretær i Norsk Kennel klubb, men slutter der allerede året etter for å starte eller bygge opp et hundekennel på Svarstskog – det største i Norge på den tiden. Han hadde også hest, men gjerdet rundt eiendommen var dårlig, og ofte måtte han hente hesten hjem fra naboers hager – med lovnad om at slikt aldri skulle skje igjen. Neste dag var gjerne hesten igjen på nabobesøk. Anders Lange var en hyggelig og flott kar med ”dametekke”. Han var nok en spandabel gentleman, for ofte kom han i pengeknipe. Da måtte gjerne skipsreder Thomas Olsen garantere for ham – så nyttige venner hadde han også.

Anders Lange startet som kjent også et eget parti, og han ble i 1973 den første og eneste på Stortinget for sitt parti ”til sterk nedsettelse av offentlige skatter og avgifter” (senere Anders Langes parti). I dag er dette partiet et av landets største partier – Fremskrittspartiet. Det sies at Anders Lange hele livet sendte selvangivelsen uten tall, men signert, og så gjerne en vedlagt regningsbunke med overskriften ”En fremstilling og oppgaver over mitt økonomiske liv”. Det hevdes også at en ligningsfunksjonær i Asker, hvor Anders Lange senere bodde, et år fikk en hundevalp av Lange for ekstraarbeidet med Lange's selvangivelser.

Anders Lange startet sin Hundebrev om ”alt for hunden”. Han var selvsagt imot hundeskatten – kanskje er dette den eneste skatten i Norge som det offentlige senere ga opp og sluttet å kreve inn. Begrunnelsen sies å ha vært at denne skatten kostet mer å drive inn enn hva den gav tilbake av inntekter.

Sjarmøren Anders Lange fikk etter hvert en så stor interesse i en tjenestepike på Knausen (på nabolaget) at han tok ut separasjon fra kona Anne Marie i 1951 og skilsmisse i 1952. Han hadde da flyttet ut, men Anne Marie ble boende i huset på Svartskog til 1962.

Anders ble stormfullt forlovet med tjenestepiken i 1951, men noe giftemål med den unge piken ble det aldri. Han giftet seg senere med Karin Thurmann-Moe og bodde de siste årene i Heggedal, Asker med hunder og fjærkre, Hundebrev og egglikør, politikk og sin Karin.

Kilde: Personlige kilder samt boka ”Anders Lange's saga”, Samlaget 1993, Kvanmo & Rygnestad

Oppegårds jubileumsbok 2015 - Fotoinnsamling

Ditt bilde – vår historie.

Har du bilder i dine gjemmer som kan fortelle noe om Oppegårdsamfunnet gjennom tidene? Bokkomiteen for utgivelse av jubileumsbok (2015) ønsker å bygge opp en fotodatabase som kan brukes når det skal velges ut illustrasjoner til boka.

Biblioteket vil derfor i 2011 gjennomføre et fotoinnsamlingsprosjekt. Har du bilder du tror kan være av interesse, håper vi du kan tenke deg å dele disse til glede for alle kommunens innbyggere.

Hva slags bilder ønsker vi?

Alle bilder av god kvalitet er i utgangspunktet av interesse.

Det kan være bilder av:

- Mennesker, hendelser, aktiviteter og hverdagsliv
- Arbeidsliv/Næringsliv
- Arkitektur og bygninger; offentlige bygg, infrastruktur, skoler, barnehager, private hus, forsamlingshus, næringsbygg, industrifelt etc.
- Samferdsel
- Kulturlandskap og kulturminner
- Kjente og sentrale personer i Oppegård
- Krigstiden 1940-45 i Oppegård og frigjøringen

Bilder vi ikke ønsker er:

Naturbilder hvor stedet ikke kan gjenkjennes, blomster, tilfeldige trær mm

Uskarpe bilder, eller bilder med dårlig teknisk kvalitet

Bilder av støtende karakter

Bilder kan leveres til biblioteket i åpningstiden, eller på egne innsamlingskvelder som arrangeres våren 2011 i samarbeid med Oppegård historielag. Ved avlevering må du fylle ut et skjema med opplysninger om hvert bilde og overdragelse av rettigheter. Skjemaet får du på biblioteket, eller du kan laste det ned fra bibliotekets hjemmeside. Hvis du ikke ønsker å gi bort bildene dine, kan du komme på innsamlingskveldene og få bildene skannet slik at vi får en elektronisk kopi. Du må likevel fylle ut skjema, men du kan ta med deg bildene hjem igjen.

Innsamlingskveldene vil bli holdt i biblioteket i Kolben, og vil vare fra 18.00 - 21.00 på følgende datoer:

Onsdag 19. januar

Torsdag 17. februar

Onsdag 23. mars

Onsdag 13. april

Onsdag 18. mai

Nytt om jubileumsboka, fotoinnsamlingsprosjekt og Lokalhistoriewiki.no

Jubileumsboka

Med månedlige møter har det vært et intenst år for bokkomiteen som har brukt tida på å utarbeide og utveksle ideer til problemstillinger, temaer og struktur for jubileumsboken. Noen eksterne personer har også blitt spurt om råd. Det har vært en nødvendig og krevende øvelse. På bakgrunn av denne idédugnaden er vi i ferd med å utarbeide en grunndisposisjon for jubileumsboken som gjør det mulig for oss å gå ut å hente inn forfattere som skal skrive jubileumsboken – dvs. komme i gang med selve jubileumsboken. Bokkomiteen ble like før jul supplert med Odd Harald Røst da Sigurd Birkelund valgte å trekke seg pga sykdom i familien. I 2011 avsluttes arbeidet med grunndisposisjonen og forfatterne begynner å skrive. Det trengs fortsatt ekstrasfinansiering av bokutgivelsen, så det blir en stor oppgave å få på plass. Mer info om bokprosjektet er å finne på Oppegård biblioteks nettside under fanen Lokalhistorie. Bokkomiteen består av leder Tore Haugen, prosjektleder Vegard Arnesen, Odd Harald Røst (rep. valgt av formannskapet og Siri Iversen rep. fra Oppegård historielag).

E-post til bokkomiteen: jubileumsbok2015@oppegard.kommune.no

Fotoinnsamlingsprosjekt

I januar 2011 begynner arbeidet med å samle inn bilder til boka. Det er bestemt noen datoer utover våren hvor alle er velkomne til å komme innom biblioteket i Kolben med bilder som kan skannes. Det er interessant med flere typer bilder, f.eks. dagligliv, spesielle hendelser, steder og personer. Det er biblioteket som driver innsamlingen med hjelp fra frivillige og Historielaget. Follo museum registrerer og digitaliserer bildene. Les mer om fotoinnsamlingsprosjektet på nettsidene til Oppegård bibliotek, der ligger også registreringsskjema for bilder: www.oppegard.folkebibl.no

Lokalhistoriewiki.no

I nettleksikonet Lokalhistoriewiki.no har Oppegård historielag et spesielt oppdrag med å finne fram til artikler, kilder og bilder fra lokalhistorien i Oppegård. Leksikonet har etter hvert blitt svært innholdsrikt med 10000 artikler og 10000 bilder fra hele landet. I Historielagets regi har det vært avholdt en rekke kurskvelder i Kolben i løpet av 2010. Dessverre har det ikke blitt produsert så mange nye artikler om Oppegård, men det har vært mange interessante diskusjoner om innhold og utforming. For vårens aktivitetsprogram er det ikke satt opp nye wikikvelder, men dersom der er interesse for det setter vi opp kurs. Meld fra til Siri Iversen, telefon 93431105 eller e-post siri.iversen@gmail.com.

Har du bilder fra rusleturer eller møter i historielaget som du vil dele med oss?

Oppegård historielag fyller 25 år i år og det jobbes med å samle inn lagets egen historie. I tillegg til saker og papirer som styret har jobbet med gjennom disse årene, hadde det vært flott med bilder som viser aktiviteten i laget i disse årene.

Bilder vi får inn vil vi gjerne ha kopier av i lagets arkiv, bruke i kommende medlemsblader og på historielagets nettsted etter avtale (pga personvern). Har du bilder som du vil dele med historielaget, ta kontakt med Siri Iversen så avtaler vi skanning/kopiering, eller send bilder på e-post.

Kontaktinfo: Siri Iversen, telefon 93431105, e-post siri.iversen@gmail.com

AKTIVITETER VÅREN 2011

Tid	Arrangement	Sted
Onsdag 9. mars kl. 19.00	Årsmøte – foredrag etter møtet – "Vestre Skipsreite" – hvor - hva – når? v/Bjørn Lunder. Vi oppdateres også om Gjersjøbåten (stokkbåten).	Østlikollen, Marrens vei, Myrvoll
Onsdag 6. april kl. 19.00	Foredrag – "Gjennom Norge med dampskip og karjol" – en reise i Norge på slutten av 1800-tallet v/Morten Harangen.	Grendehuset, Oppegård. Lett servering.
Søndag 8. mai kl. 12.00	Rusletur – Oldtidsveien Fløysbonn – Kongebordet – Grønliåsen – ned til Tårnåsen – Kongeveien tilbake.	Parkeringsplassen Sofiemyr stadion. Rast Grønliåsen. ta med kaffe og noe å bite i.
Søndag 5. juni kl. 12.30	Orientering/omvisning – historien om Oppegård kirke, Svartskog, med gravlund. Det ligger til rette for å delta på gudstjeneste først – hvis det er gudstjeneste i kirken denne søndagen.	Ved info-tavla på plassen ved kirken.

Omtale og annonsering skjer i Lokalavisen Oppegård og/eller Østlandets Blad i tiden før hvert arrangement.

Friluftslivets Dag for 2011 arrangeres på Østre Greverud gård 1. mai. Åpning av Skautraver'n og andre friluftrelaterte tiltak for året.

Historielaget er som vanlig med – egen stand "på skauen".

Heng på – med barn og godt voksne. Annonseres.

Kan vi få e-postadressen din?

For å gjøre informasjonsarbeidet mer effektivt ønsker styret å samle inn e-postadressene til medlemmene i historielaget. Da kan vi raskt sende ut meldinger om eventuelle endringer i aktivitetsprogrammet, tips om lokalhistoriske nyheter i regionen og annet som har med historielaget å gjøre. Vi fortsetter med annonsering av aktivitetene i Lokalavisen Oppegård.

Vil du ha e-post fra Oppegård historielag sender du en melding til siri.iversen@gmail.com, så registrerer vi e-postadressen din.

Avsender: Oppedgård Historielag, Postboks 12, 1411 Kolbotn

INNKALLING TIL ÅRSMØTET 2011

på Østlikollen, Myrvoll (Marens vei), onsdag 9. mars 2011, kl. 19.00

Dagsorden:

1. Godkjenning av innkallingen
2. Konstituering. Valg av møteleder, referent og 2 medlemmer til å undertegne protokollen.
3. Godkjenning av årsberetningen.
4. Godkjenning av regnskap for 2010.
5. Fastsettelse av kontingent for 2012. Forslag på økning med 50 kroner, (fra 150 til 200), jfr. vedtektsendringen nedenfor.
6. Budsjett for 2011.
7. Forslag.
Styret foreslår vedtektsendringer: (Se side 9 i dette bladet)
  - Antall styremedlemmer økes med 2 (fra 5 til 7).
  - Follominne inngår i kontingenten fra 2012.
  - Endring i varslingsfristen for årsmøtet.
8. Valg av leder, styremedlemmer, revisor, og valgkomité for neste år.

Pålagt dokumentasjon i flg. vedtektene: styrets årsberetning og redegjørelse for vedtektsendringene, finnes andre steder i dette bladet.

Regnskap vil bli lagt fram på årsmøtet.

Etter behandlingen av årsmøtesakene serveres forfriskninger og ”noe å bite i”.

Orientering/foredrag v/Bjørn Lunder om Østre skipsreite, og oppdatering av Gjersøbåt-saken (stokkbåten).

Vel møtt!

Styret.